

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Arbitraažikohtu REGLEMENT

Kinnitatud EKTK juhatuse 14.12.2023 otsusega.

I ÜLDISED REEGLID

§ 1 Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Arbitraažikohus

- (1) Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Arbitraažikohus (edaspidi **Arbitraažikohus**) on Eesti Kaubandus-Tööstuskoja (edaspidi **EKTK**) juures asuv, EKTK juhatuse poolt moodustatav sõltumatu ja erapooletu alaliselt tegutsev vahekohus, mis lahendab lepingu- ja teistest tsiviilõiguslikest suhetest, sealhulgas rahvusvahelistest majandussuhetest tulenevaid vaidlusi vastavalt reglemendile, mille kinnitab EKTK juhatuse (edaspidi **Reglement**).
- (2) Arbitraažikohus võib olla määratud ka vahekohtunikke või muid vaidluste lahendamiseks seotud isikuid nimetava pädeva organina ilma, et vastava vaidluse lahendamisele kohalduks Reglement.

§ 2 Nõukogu

- (1) Arbitraažikohtu tööd juhib kuni seitsmeliikmeline Arbitraažikohtu nõukogu (edaspidi **Nõukogu**), kelle liikmed nimetab 3-ks aastaks EKTK juhatuse. Nõukogu liige peab olema omandanud õiguse õppesuunal vähemalt riiklikult tunnustatud magistrakraadi või sellele vastava (välisriigi) kvalifikatsiooni. Vähemalt üks Nõukogu liige peab olema tegutsev Eesti Vabariigi kohtunik.
- (2) Nõukogu valib oma liikmete hulgast Nõukogu esimehe ning esimehe asetäitja.
- (3) Nõukogu pädevus ja ülesanded on ette nähtud Reglemendis. Vastavalt vajadusele võib Nõukogu võtta vastu otsuseid ka küsimustes, mis ei ole otseselt Reglemendis ette nähtud, kuid mis on vajalikud Arbitraažikohtu ja Reglemendi eesmärkide mõistlikuks ja efektiivseks ellu viimiseks.
- (4) Nõukogu on otsustusvõimeline, kui otsuse vastuvõtmisel osaleb vähemalt neli Nõukogu liiget.
- (5) Nõukogu võib pidada istungeid, sealhulgas elektrooniliste sidevahendite vahendusel, või võtta vastu otsuseid istungit pidamata kirjalikus menetluses. Nõukogu istungit juhatab või kirjalikus menetluses otsuste vastuvõtmist korraldab Nõukogu esimees või tema puudumisel Nõukogu esimehe asetäitja, viimase puudumisel muu Nõukogu liige, keda volitab selleks Nõukogu.
- (6) Nõukogu otsus võetakse vastu lihthäälteenamusega. Häälte võrdse jagunemise korral on otsustav istungi juhataja hääl. Nõukogu otsust ei pea põhjendama.
- (7) Nõukogu liige peab vältima huvide konflikti olukorra tekkimist, taandades end huvide konfliktiga seotud päevakorrapunkti arutelult ja hääletamisest. Taandamisel peab Nõukogu liige enne päevakorrapunkti arutelu avamist lahkuma Nõukogu koosolekult. Otsuse tegemiseks vajaliku kvoorumiga hulk ennast taandanud Nõukogu liiget ei arvestata.
- (8) Nõukogu otsus vormistatakse kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.
- (9) Nõukogu otsus jõustub selle vastuvõtmisel, on lõplik ja seda ei saa edasi kaevata.

§ 3 Arbitraažikohtu pädevus

- (1) Reglement kohaldub järgmistel juhtudel:

- (a) poolte vahel on kirjalikult taasesitatavas vormis kokkulepe lahendada nende vahel tekkinud või tekkida võivast kindlaksmääratud lepingulisest või lepinguvälisest suhtest tulenev vaidlus Arbitraažikohtus;
  - (b) nõusolek vaidluse lahendamiseks Arbitraažikohtus on väljendatud hageja poolt hagi esitamisega, kostja poolt aga tegevusega, mis annab tunnistust poolte vabatahtlikust allumisest Arbitraažikohtu pädevusele.
- (2) Kui isik on nõustunud vaidluse andmisega Arbitraažikohtu lahendada, loetakse ta nõustunuks ka Reglemendi kohaldamisega. Reglemendi sätted on pooltele kohustuslikud ja nende osas ei saa pooled teisiti kokku leppida.
  - (3) Esialgse (*prima facie*) otsuse vaidluse Arbitraažikohtule allumise kohta teeb Nõukogu.
  - (4) Vahekohtumenetlusele kohaldatakse Reglementi, mis kehtib vahekohtumenetluse alustamise päeval (Reglemendi § 12).
  - (5) Küsimustes, mida Reglement sõnaselgelt ei reguleeri, juhivad Arbitraažikohus (sealhulgas Nõukogu), vaidlust lahendav vahekohus (edaspidi **vahekohus**) ja pooled Reglemendi mõttest ning eesmärgist tagada efektiivne vahekohtumenetlus ning õiguspärased ja täidetavad vahekohtu otsused.

§ 4 Arbitraažikohtu asjaajamine

Arbitraažikohtu igapäevast asjaajamist korraldab Reglemendi, Nõukogu otsuste ja Nõukogu esimehe või teda asendava Nõukogu liikme korralduste alusel Arbitraažikohtu sekretär, kes on EKTK töötaja. Arbitraažikohtu sekretär suhtleb pooltega Arbitraažikohtu nimel.

§ 5 Konfidentsiaalsus

- (1) Menetlus Arbitraažikohtus on konfidentsiaalne.
- (2) Arbitraažikohus, vahekohus, pooled ning teised menetlusega seotud isikud (sealhulgas poolte nõustajad ja esindajad, tunnistajad, eksperdid) võivad vahekohtumenetlusega seotud asjaolusid (sealhulgas selle toimumist) ja vahekohtu otsust menetlusväliste isikutele avaldada ainult poolte kirjalikku taasesitamist võimaldaval nõusolekul.
- (3) Poole nõusolekuta võib pool vahekohtumenetlusega seotud asjaolusid (sealhulgas selle toimumist) ja vahekohtu otsust avaldada järgmistel juhtudel:
  - (a) vahekohtumenetlusega seotud kohtuvaidluses kohtule, sealhulgas otsuse tühistamis- ja/või tunnustamise ning täidetavaks tunnustamise menetluses;
  - (b) poole finants- ja/või õigusnõustajatele;
  - (c) kui vastav asjaolu on juba avalikustatud;
  - (d) asjaolu avaldamise kohustus tuleneb õigusaktist.
- (4) Arbitraažikohus võib Nõukogu otsusega avaldada vahekohtumenetlusega seotud asjaolusid ja vahekohtu otsust poolte nõusolekuta ka järgmistel juhtudel:
  - (a) poole pankroti väljakuulutamisel pankrotihalduri taotlusel pankrotihaldurile;
  - (b) asjaolu avaldamise kohustus tuleneb õigusaktist.
- (5) Arbitraažikohtul on õigus avaldada vahekohtu otsustest väljavõtteid ja/või kokkuvõtteid tingimusel, et poolte nimed ja muud nende ja vaidluse tuvastamist võimaldavad asjaolud on avaldatud materjalist eemaldatud.

§ 6 Teadete edastamine

- (1) Arbitraažikohus, vahekohus ja pooled edastavad kõik menetlusdokumendid, vahekohtu korraldused, otsused ja muud tahteavaldused ning teated (edaspidi **teade** või **teated**) elektroonilisi sidevahendeid kasutades või paber kandjal, tagades teate ning selle edastamise aja kirjaliku taasesitamise võimaluse.

- (2) Teade on kätte saadud, kui see on teate saajale isiklikult teatavaks tehtud. Eemal viibijale tehtud teade loetakse kätte saaduks, kui see on jõudnud teate saaja elu- või asukohta või teate saaja vaidlusaluse lepingu täitmisega kõige enam seotud tegevuskohta ja saajal on mõistlik võimalus sellega tutvuda.
- (3) Kui poole või teadet vastu võtma õigustatud isiku tegutsemis-, elu- või asukoht ei ole teada, loetakse teade kätte saaduks päevast, mil pool või teadet vastu võtma õigustatud isik oleks selle kätte saanud tavalise kättesaamise korral tähitud kirjaga või muul saabumist tõendaval viisil tema viimati teadaoleval aadressil.
- (4) Kui pool on vahekohtumenetluses, äriregistris või muus vastavas registris avaldanud oma e-posti aadressi, edastatakse kõik teated avaldatud e-postiaadressile ja need loetakse kätte saaduks teate saatmisest kolme päeva möödudes.
- (5) Kui tehniliselt võimalik, eelistavad pooled menetlusdokumentide digitaalselt allkirjastamist või allkirjastamist muul sarnasel viisil, mis tagab isiku usaldusväärse tuvastamise.
- (6) Kui poolel on lepinguline esindaja, piisab teate lepingulisele esindajale edastamisest. Vahekohtumenetluse alustamise taotlus või selle puudumisel hagiavaldus edastatakse pooltele, v.a. kui pool taotleb kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis selle edastamist lepingulisele esindajale.
- (7) Pärast asja materjalide vahekohtule üle andmist, edastavad pooled kõik teated vahekohtunikele ja samaaegselt kõigile teistele pooltele ja Arbitraažikohtule. Vahekohtul on õigus teadete edastamise korda täpsustada.
- (8) Vahekohus edastab kõik teated, sealhulgas korraldused, samaaegselt kõigile pooltele ja Arbitraažikohtule.
- (9) Kui teated esitatakse ainult paber kandjal, siis lisatakse teatele vastav arv koopiaid vahekohtunike, poolte ja Arbitraažikohtu jaoks.

§ 7 Tähtaegade arvutamine

- (1) Tähtaja kulgemine algab järgmisel päeval pärast selle kalendripäeva saabumist, mil pooleni jõudis tähtaja määramist puudutav teade, või sündmuse saabumist, millega määrati kindlaks tähtaja algus.
- (2) Eelduslikult määratakse tähtajad päevades arvutatava ajavahemikuga ning sel juhul saabub tähtpäev ajavahemiku viimasel päeval. Tähtaja määramisel loetakse päevaks ajavahemikku keskööst keskööni vahekohtumenetluse kohas.
- (3) Riigipühad ja puhkepäevad arvestatakse tähtaja sisse. Kui tahteavalduse tegemiseks või kohustuse täitmiseks ettenähtud tähtpäev satub vahekohtumenetluse kohas riigipühale või muule puhkepäevale, loetakse tähtpäev saabunuks puhkepäevale järgneval esimesel tööpäeval.
- (4) Vahekohtul on õigus tähtaegade arvestamise korda täpsustada.
- (5) Tähtaja määrajal on õigus määratud tähtaega pikendada või muuta, tagades poolte võrdse kohtlemise ja võimaluse oma seisukohtade avaldamiseks.

§ 8 Vastutuse välistamine

EKTK ja selle töötajad, Arbitraažikohus, Nõukogu liikmed, vahekohus (vahekohtunikud) ja vahekohtu sekretärid ei vastuta vahekohtumenetlusega seotud tegevuse ja tegevusetuse, sealhulgas vahekohtu otsuse eest, välja arvatud juhul, kui selline vastutuse välistamine pole kohalduva õiguse kohaselt lubatud.

§ 9 Asja materjalide hoidmine

- (1) Vahekohus kohustub tagama, et hiljemalt 10 päeva jooksul pärast vahekohtu otsuse või menetlust lõpetava korralduse vormistamist on Arbitraažikohtule edastatud kõik asja

materjalid (poolte avaldused, vahekohtu korraldused, Nõukogu otsused, oluline kirjavahetus, vahekohtu otsused).

- (2) Arbitraažikohus säilitab asja materjalid 10 aasta jooksul vahekohtumenetluse lõppemisest ning vahekohtu otsused tähtajatult. Võimaluse korral säilitatakse asja materjalid elektrooniliselt.

II VAHEKOHTUMENETLUSE ALUSTAMINE

§ 10 Vahekohtumenetluse alustamise taotlus

- (1) Vahekohtumenetluse alustamiseks tuleb esitada Arbitraažikohtule vahekohtumenetluse alustamise taotlus.
- (2) Vahekohtumenetluse alustamise taotluses esitatakse:
  - (a) hageja nimi ja registri- või isikukood (viimase puudumisel sünniaeg);
  - (b) kostja nimi ja registri- või isikukood (viimase puudumisel sünniaeg);
  - (c) poolte kontaktandmed (aadress, e-post, telefoninumber, esindaja andmed);
  - (d) tõendid selle kohta, et vaidlus on Arbitraažikohtu pädevuses;
  - (e) faktiliste asjaolude lühikirjeldus;
  - (f) hageja esialgne nõue ja, võimaluse korral, selle rahaline väärtus;
  - (g) kui hageja nõuded alluvad enam kui ühele vahekohtu kokkuleppele, viide sellele, millise vahekohtu kokkuleppe alusel on iga nõue esitatud;
  - (h) hageja ettepanek vahekohtumenetluse keele, koha ja kohalduva materiaalõiguse osas (arvestades vahekohtu kokkulepet);
  - (i) hageja ettepanek vahekohtu moodustamise kohta (arvestades vahekohtu kokkulepet);
  - (j) kui vahekohtu kokkulepe näeb ette kolm vahekohtunikku, ja pooled pole kokku leppinud teisiti, hageja poolt valitava vahekohtuniku nimi ja kontaktandmed;
  - (k) tõend registreerimismaksu tasumise kohta;
  - (l) kui hageja osaleb menetluses lepingulise esindaja vahendusel, lisatakse vahekohtumenetluse alustamise taotlusele esindaja volitusi tõendav dokument, sealjuures Eesti Advokatuuri liikmete puhul eeldatakse esindusõiguse olemasolu.
- (3) Kui pooled on avalikku registrisse kantud juriidilised isikud, lisatakse vahekohtumenetluse alustamise taotlusele registrikaardi ära kiri, registriväljavõte või registreerimistunnistus, välja arvatud juhul, kui registri andmetele on Eestis olemas tasuta juurdepääs Euroopa äriregistri kaudu. Muu juriidilise isiku kohta esitakse muud tõendid isiku olemasolu ja õigusvõime kohta.
- (4) Vahekohtumenetluse alustamise taotlus tuleb esitada vahekohtu kokkuleppes kokku lepitud menetluse keeles, selle puudumisel vahekohtu kokkuleppe keeles või vahekohtumenetluse koha keeles.
- (5) Vahekohtumenetluse alustamise taotluse asemel võib esitada Reglemendi §-le 36 vastava hagiavalduse. Hagi tagamise avalduse esitamisel Arbitraažikohtu kaudu tuleb vahekohtumenetluse alustamise taotluse asemel esitada hagiavaldus.
- (6) Kui taotlus esitatakse paber kandjal või kui taotluse peab teisele poolele kätte toimetama paber kandjal, võib Arbitraažikohus nõuda poolelt vastava arvu eksemplaride lisamist teiste poolte jaoks.

§ 11 Registreerimismaks

- (1) Vahekohtumenetluse alustamise taotluse esitamisel tasutakse registreerimismaks Reglemendi Juhendis märgitud summas.

- (2) Kui hageja ei ole vahekohtumenetluse alustamise taotluse esitamisel registreerimismaksu tasunud, annab Arbitraažikohus hagejale registreerimismaksu tasumiseks täiendava tähtaja. Kui hageja ei tasu registreerimismaksu ka täiendava tähtaja jooksul, jätab Arbitraažikohus vahekohtumenetluse alustamise taotluse läbi vaatamata ja lõpetab menetluse.

§ 12 Vahekohtumenetluse algus

Vahekohtumenetlus algab ja hagi loetakse esitatuks vahekohtumenetluse alustamise taotluse või hagiavalduse Arbitraažikohtusse jõudmise päeval.

§ 13 Kostja vastus vahekohtumenetluse alustamise taotlusele

- (1) Pärast vahekohtumenetluse alustamise taotluse saamist ja registreerimismaksu laekumist edastab Arbitraažikohus vahekohtumenetluse alustamise taotluse kostjale ja määrab menetluse võtmise otsustamiseks tähtaja vastuse esitamiseks.
- (2) Kostja vastus vahekohtumenetluse alustamise taotlusele peab sisaldama järgmisi andmeid:
- (a) võimalikud vastuväited vahekohtu kokkuleppe kehtivuse ja vaidluse Arbitraažikohtule alluvuse (Arbitraažikohtu pädevuse) osas;
  - (b) kostja nimi ja registri- või isikukood (viimase puudumisel sünniaeg);
  - (c) kostja kontaktandmed (aadress, e-post, telefoninumber, esindaja andmed);
  - (d) vaidluse aluseks olevate asjaolude lühikirjeldus;
  - (e) esialgne seisukoht hageja nõuete osas;
  - (f) kostja ettepanek vahekohtumenetluse keele, koha ja kohalduva materiaalõiguse osas (arvestades vahekohtu kokkulepet);
  - (g) kostja ettepanek vahekohtu moodustamise kohta (arvestades vahekohtu kokkulepet);
  - (h) kui vahekohtu kokkulepe näeb ette kolm vahekohtunikku, ja pooled pole kokku leppinud teisiti, kostja poolt valitava vahekohtuniku nimi ja kontaktandmed;
  - (i) teave võimalikust kavatsusest esitada vastuhagi (Reglemendi §-s 10 lg 2 loetletud andmed).
- (3) Kostja vastus vahekohtumenetluse alustamise taotlusele tuleb esitada vahekohtu kokkuleppes kokku lepitud menetluse keeles, selle puudumisel vahekohtu kokkuleppe keeles või vahekohtumenetluse koha keeles.
- (4) Kostja poolt vahekohtumenetluse alustamise taotlusele mittevastamine ei takista menetluse jätkumist.
- (5) Arbitraažikohus edastab kostja vastuse hagejale ja, vastuhagi esitamise korral, annab hagejale tähtaja vastuhagi esitamise kavatsuse kohta §-s 13 lg. 2 märgitud andmeid sisalduva seisukoha esitamiseks.

§ 14 Mitme hagejaga või kostjaga vaidlused ja täiendava isiku menetluse lubamine

- (1) Hagi võib esitada mitu hagejat ühe kostja vastu, üks hageja mitme kostja vastu või mitu hagejat mitme kostja vastu. Sellisel juhul rakenduvad Reglemendis hageja või kostja tegevusele kohalduvad reeglid vastavalt hagejatele ja kostjatele.
- (2) Pärast vahekohtumenetluse alustamise taotluse esitamist, kuid enne asja materjalide vahekohtule edastamist, võib pool taotleda Nõukogult ühe või mitme täiendava hageja või kostja vahekohtumenetluse lubamist.
- (3) Pärast asja materjalide vahekohtule edastamist võib pool taotleda Nõukogult ühe või mitme hageja või kostja vahekohtumenetluse lubamist, kui lubamisega nõustuvad kõik pooled ja menetluse lubatav isik.

- (4) Menetlusse lubatava isiku vastu loetakse vahekohtumenetlus alustatuks alates lubamise taotluse Arbitraažikohtule esitamisest.
- (5) Menetlusse lubamise taotlus peab sisaldama järgmisi andmeid:
  - (a) käimasoleva vahekohtumenetluse number;
  - (b) poolte, sealhulgas menetlusse lubatava isiku nimed ja registri- või isikukoodid (viimase puudumisel sünniajad);
  - (c) poolte, sealhulgas menetlusse lubatava isiku kontaktandmed (aadress, e-post, telefoninumber, esindaja andmed);
  - (d) viide asja lahendamise aluseks olevale vahekohtu kokkuleppele või kokkulepetele ja võimalusel nende koopiad;
  - (e) viide lepingule ja õigussuhtele, millest tulenevalt või millega seoses täiendav hageja või kostja menetlusse lubatakse;
  - (f) menetlusse lubamise aluseks olevate asjaolude kirjeldus;
  - (g) menetlusse lubatava isiku vastu esitatav esialgne nõue ja, võimaluse korral, selle rahaline väärtus;
  - (h) tõend registreerimismaksu tasumise kohta.
- (6) Menetlusse lubamise taotlus tuleb esitada vahekohtu kokkuleppes kokku lepitud menetluse keeles, selle puudumisel vahekohtu kokkuleppe või vahekohtumenetluse pidamise koha keeles.
- (7) Menetlusse lubamise taotluse esitamisel tasutakse registreerimismaks Reglemendi Juhendis märgitud summas. Kui menetlusse lubamise taotluse esitamisel ei ole registreerimismaksu tasutud, annab Arbitraažikohus taotlejale registreerimismaksu tasumiseks täiendava tähtaja. Kui menetlusse lubamise taotlust esitav isik ei tasu registreerimismaksu ka täiendava tähtaja jooksul, jätab Arbitraažikohus menetlusse lubamise taotluse läbi vaatamata.
- (8) Pärast registreerimismaksu laekumist edastab Arbitraažikohus menetlusse lubamise taotluse menetlusse lubatavale isikule ja pooltele, kes esitavad taotluse osas seisukoha Nõukogu poolt määratud tähtjaks.
- (9) Menetlusse lubatava isiku poolt lubamise taotlusele esitatavas vastuses peavad sisalduma järgmised andmed:
  - (a) menetlusse lubatava isiku nimi ja registri- või isikukood (viimase puudumisel sünniaeg);
  - (b) menetlusse lubatava isiku kontaktandmed (aadress, e-post, telefoninumber, esindaja andmed);
  - (c) seisukoht vahekohtu kokkuleppe kehtivuse, vaidluse Arbitraažikohtule alluvuse ja vahekohtu moodustamise osas;
  - (d) vaidluse aluseks olevate asjaolude lühikirjeldus;
  - (e) esialgne seisukoht tema vastu esitatud nõuete osas;
  - (f) võimaliku teise poole vastu nõude esitamise kavatsuse korral, Reglemendi §-s 10 lk. 2 loetletud andmed.
- (10) Arbitraažikohus edastab menetlusse lubamise taotluse osas esitatud seisukohad koos lisadega pooltele ja menetlusse lubatavale isikule. Nõukogu võib määrata tähtaja seisukohtade osas täiendava seisukoha esitamiseks.
- (11) Menetlusse lubamise taotluse lahendamisel arvestab Nõukogu poolte ja vahekohtunike arvamust, poolte isikuid, vahekohtu kokkulepete ühildatavust, vahekohtumenetluste seotust, üldiseid menetlusreegleid (Reglemendi § 29) ja muid olulisi asjaolusid.
- (12) Kui Nõukogu otsustab menetlusse lubamise taotluse rahuldada, võib Nõukogu tühistada vahekohtu kinnitamise otsuse ning moodustada vahekohtu vastavalt Reglemendi §-le 21.
- (13) Kui Nõukogu otsustab menetlusse lubamise taotluse rahuldada, määrab Nõukogu uuesti arbitraažimaksu suuruse ja jaotuse, arvestades poolte poolt juba tasutud arbitraažimaksu.

§ 15 Vahekohtumenetlus erinevate lepingute alusel

- (1) Mitme lepingu alusel esitatavad nõuded võib esitada ühes vahekohtumenetluses olenemata sellest, kas need nõuded alluvad ühele või mitmele vahekohtu kokkuleppele, mis näevad ette vaidluse lahendamise Arbitraažikohtus.
- (2) Nõukogu võib siiski keelduda nende ühes vahekohtumenetluses menetlemisest, kui:
  - (a) nõuete aluseks olevad vahekohtukokkulepped ei ole Nõukogu hinnangul Reglemendi kohaselt ühildatavad;
  - (b) pooled ei ole nõuete ühes vahekohtumenetluses esitamisega nõus;
  - (c) kõiki asjaolusid, sealhulgas üldisi menetlusreegleid (Reglemendi § 29) arvestades ei ole nõuete ühes vahekohtumenetluses esitamine võimalik või põhjendatud.

§ 16 Vahekohtumenetluste liitmine

- (1) Poole taotlusel ja ühe alljärgneva tingimuse esinemisel võib Nõukogu otsustada liita ühe või mitme uue alustatud vahekohtumenetluse ühe või mitme käimasoleva vahekohtumenetlusega, kui:
  - (a) pooled nõustuvad liitmisega;
  - (b) kõik nõuded on esitatud sama vahekohtu kokkuleppe alusel;
  - (c) nõuded on küll esitatud enam kui ühe vahekohtu kokkuleppe alusel, kuid hageja nõue tuleneb samast tehingust või tehingute jadast või muul viisil samast õigussuhtest ning Nõukogu hinnangul on vahekohtu kokkulepped ühildatavad.
- (2) Vahekohtumenetluste liitmise kohta otsuse tegemisel arvestab Nõukogu poolte ja vahekohtu arvamust, poolte isikuid, menetluste seotuse ulatust, käimasoleva menetluse seisuga, üldisi menetlusreegleid (Reglemendi § 29) ja muid olulisi asjaolusid.
- (3) Kui Nõukogu otsustab erinevad vahekohtumenetlused liita üheks vahekohtumenetluseks, võib Nõukogu tühistada vahekohtu kinnitamise otsuse ning moodustada vahekohtu vastavalt Reglemendi § 21.
- (4) Kui Nõukogu otsustab menetlused liita üheks vahekohtumenetluseks, määrab Nõukogu uuesti arbitraažimaksu suuruse ja jaotuse, arvestades poolte poolt juba tasutud arbitraažimaksu.
- (5) Menetlused liidetakse vahekohtumenetluseks, mida alustati esimesena.

§ 17 Nõukogu esialgne otsus vaidluse allumise kohta Arbitraažikohtule ja arbitraažimaksu määramine

- (1) Pärast kostja esialgse vastuse (vastuhagi korral hageja esialgse vastuhagi vastuse) esitamist teeb Nõukogu esialgse (*prima facie*) otsuse vaidluse allumise kohta Arbitraažikohtule. Nõukogu esialgne otsus Arbitraažikohtu pädevuse osas (sealhulgas mitme lepingu alusel ja enam kui kahe poolega vahekohtumenetluse lubamisel) ei ole vahekohtule siduv.
- (2) Kui Nõukogu teeb otsuse vaidluse allumise kohta Arbitraažikohtule, määrab Nõukogu Reglemendi Juhendi alusel arbitraažimaksu suuruse ja määrab pooltele tähtaja arbitraažimaksu tasumiseks.
- (3) Vaidluse mitteallumisel Arbitraažikohtule jätab Nõukogu vahekohtumenetluse alustamise taotluse või hagi (või taotluse vastuhagi esitamiseks) läbi vaatamata ja lõpetab menetluse.
- (4) Nõukogul on õigus nõuda pooltelt Nõukogu määratud tähtjaks täiendavaid selgitusi nende kirjalike seisukohtade kohta. Kui hageja (või vastuhagi korral kostja) keeldub täiendavaid selgitusi andmast, võib Nõukogu jätta (vastu)hagi läbi vaatamata ja lõpetada menetluse. Kostja (vastuhagi korral hageja) poolt täiendavate selgitusest andmisest keeldumine ei takista vahekohtumenetluse jätkumist.

- (5) Poolte taotlusel otsustab Nõukogu võimaliku vahekohtumenetluste liitmise ja täiendavate poolte menetlusse lubamise.

§ 18 Hagi läbi vaatamata jätmine

Nõukogu jätab hagi läbi vaatamata ja lõpetab menetluse, kui:

- (a) vaidlus ei allu Arbitraažikohtule;
- (b) hageja võtab hagi tagasi enne asja vahekohtule üleandmist;
- (c) pooled ei tasu Arbitraažikohtu määratud tähtjaks arbitraažimaksu.

§ 19 Hagi tagamine enne vahekohtu moodustamist

- (1) Kuni vahekohtu moodustamiseni võib hagi tagamist taotlev pool esitada Nõukogule taotluse edastada kohtule poole avaldus hagi tagamiseks.
- (2) Nõukogu hindab hagi tagamise avaldust ning võib esitada poole avalduse kohtule koos Nõukogu otsusega, millele lisatakse hagiavalduse ja sellele lisatud tõendite ära kirjad. Nõukogu edastab kohtule poole hagi tagamise avalduse üksnes juhul, kui pool on tasunud registreerimismaksu ja 50% arbitraažimaksust.
- (3) Kui Nõukogu lõpetab menetluse enne asja vahekohtule üle andmist, edastab Nõukogu vastava otsuse kohtule, millele oli edastatud hagi tagamise avaldus.
- (4) Poolel on õigus esitada hagi tagamise avaldus ka otse kohtusse, mida ei loeta vahekohtu kokkuleppe rikkumiseks.

III VAHEKOHTU MOODUSTAMINE

§ 20 Vahekohtunike arv ja vahekohtu moodustamise kord

- (1) Pooled võivad leppida kokku vahekohtunike arvu (peab olema paaritu arv) ja vahekohtu moodustamise korra.
- (2) Kui vahekohtu kokkuleppe kohaselt ei ole ette nähtud paaritu arv vahekohtunikke või kui kokkulepe annab vahekohtu moodustamisel ühele poolele majandusliku või muu eelise, mis oluliselt kahjustab teisi pooli, on Nõukogul õigus keelduda poolte kokkulepitud viisil vahekohtu moodustamisest. Sel juhul kohaldub Reglemendi § 21.
- (3) Kui pooled ei ole vahekohtunike arvu või vahekohtu moodustamise korda kokku leppinud, määrab vahekohtunike arvu (üks või kolm) ja otsustab vahekohtu moodustamise korra Nõukogu, arvestades nõude suurust, asja keerukust, poolte ettepanekuid ja muid olulisi asjaolusid.
- (4) Kui vahekohtu kokkuleppe kohaselt lahendab vaidluse üks vahekohtunik, võivad pooled Nõukogu määratud tähtaja jooksul vahekohtuniku ühiselt valida. Kui pooled vahekohtunikku Nõukogu määratud tähtjaks ei vali, määrab vahekohtuniku Nõukogu.
- (5) Kui vahekohtu kokkuleppe kohaselt lahendab vaidluse kolm vahekohtunikku:
  - (a) valib hageja ühe vahekohtuniku Nõukogu määratud tähtaja jooksul;
  - (b) valib kostja ühe vahekohtuniku Nõukogu määratud tähtaja jooksul;
  - (c) kui hageja või kostja ei vali Nõukogu määratud tähtaja jooksul omapoolset vahekohtunikku, määrab vastava vahekohtuniku Nõukogu;
  - (d) poolte poolt valitud või Nõukogu poolt määratud vahekohtunikud valivad ühiselt Nõukogu määratud tähtaja jooksul vahekohtu eesistuja või pooled valivad vahekohtu eesistuja või Nõukogu määrab vahekohtu eesistuja, olenevalt vahekohtu kokkuleppest;
  - (e) kui poolte poolt valitud või Nõukogu poolt määratud vahekohtunikud ei ole Nõukogu määratud tähtaja jooksul ühiselt eesistujat valinud, määrab eesistuja Nõukogu.

§ 21 Vahekohtu moodustamine mitme hageja või kostjaga menetluste puhul

- (1) Mitme hageja või kostjaga menetluste puhul moodustatakse ühe vahekohtunikuga vahekohus järgmiselt:
  - (a) Hageja(d) ja kostja(d) võivad Nõukogu poolt määratud tähtaja jooksul vahekohtuniku ühiselt valida;
  - (b) Kui Reglemendi § 14 kohaselt lubatakse menetlusse täiendav hageja või kostja, võib ta teha ettepaneku vahekohtuniku valimiseks koos teise vastava poolega;
  - (c) Kui hageja(d) ja kostja(d) ei ole Nõukogu määratud tähtaja jooksul ühiselt vahekohtunikuks valinud, määrab vahekohtuniku Nõukogu.
- (2) Mitme hageja või kostjaga menetluste puhul moodustatakse kolme vahekohtunikuga vahekohus järgmiselt:
  - (a) Hageja(d) valivad Nõukogu määratud tähtaja jooksul ühiselt ühe vahekohtuniku;
  - (b) Kostja(d) valivad Nõukogu määratud tähtaja jooksul ühiselt ühe vahekohtuniku;
  - (c) Kui Reglemendi § 14 kohaselt lubatakse menetlusse täiendav pool, võib ta valida vahekohtuniku vastavalt koos hageja(te)ga või kostja(te)ga;
  - (d) Kui nii hageja(d) kui kostja(d) on käesoleva punkti kohaselt vahekohtunikuks valinud, valivad poolte valitud vahekohtunikuks ühiselt või pooled ühiselt Nõukogu määratud tähtaja jooksul vahekohtu eesistuja või Nõukogu määrab vahekohtu eesistuja, olenevalt vahekohtu kokkuleppes;
  - (e) Kui poolte valitud vahekohtunikuks ei ole Nõukogu määratud tähtaja jooksul ühiselt eesistujat valinud, määrab eesistuja Nõukogu.
  - (f) Kui hageja(d) või kostja(d) ei ole Nõukogu määratud tähtaja jooksul vahekohtunikuks valinud, võib Nõukogu omal äranägemisel (i) määrata hageja(te) või kostja(te) eest vahekohtuniku ja määrata eesistuja; või (ii) tühistada kõik vahekohtunike valimised ja määrata ise kõik kolm vahekohtunikuks.

§ 22 Vahekohtuniku nõusolek, sõltumatus ja erapooletus

- (1) Vahekohtuniku valimiseks on vaja vahekohtuniku kandidaadi nõusolekut. Isik, kellele tehakse ettepanek olla vahekohtunik, on kohustatud teatama ettepaneku tegijale kõigist asjaoludest, mis võivad olla tema taandamise aluseks.
- (2) Vahekohtuniku kandidaat peab Nõukogu määratud tähtaja jooksul allkirjastama sõltumatuse ja erapooletuse deklaratsiooni, milles ta avalikustab kõik asjaolud, mis võivad tekitada kahtlust tema erapooletuses või sõltumatuses või olla muul põhjusel tema taandamise aluseks. Arbitraažikohus edastab deklaratsiooni viivitamatult pooltele.
- (3) Vahekohtunik on kohustatud ka pärast valimist kuni vahekohtumenetluse lõppemiseni pooltele viivitamata avalikustama asjaolud, mis võivad tekitada kahtlust tema erapooletuses või sõltumatuses või olla muul põhjusel tema taandamise aluseks.

§ 23 Vahekohtunike kinnitamine

- (1) Vahekohtu koosseisu kinnitab Nõukogu.
- (2) Vahekohtunikul tekivad Reglemendist tulenevad vahekohtuniku õigused ja kohustused, sealhulgas volitus asja lahendada ja õigus nõuda kohustuste täitmise eest tasu, Nõukogu poolt vahekohtunikuks kinnitamisega.
- (3) Nõukogu otsustab vahekohtuniku kinnitamise arvestades kõiki talle teadaolevaid asjaolusid, eelkõige nõuet vahekohtuniku sõltumatuseks ja erapooletuseks ning tema sobivust vaidluse lahendamiseks. Nõukogu ei pea vahekohtuniku kinnitamata jätmise otsust põhjendama.
- (4) Kui vahekohtuniku kandidaat ei tagasta erapooletuse deklaratsiooni Nõukogu määratud tähtajaks, on Nõukogul omal valikul õigus (a) anda vahekohtunikuks täiendav tähtaeg

deklaratsiooni tagastamiseks; (b) anda vahekohtuniku valinud poolele täiendav tähtaeg uue vahekohtuniku valimiseks või (b) erandlikel asjaoludel, jätta vahekohtunik kinnitamata ning määrata ise puuduv vahekohtunik.

- (5) Kui pool on kahel korral esitanud kinnitamiseks vahekohtuniku kandidaadi, keda Nõukogu ei ole kinnitanud, on Nõukogul õigus määrata puuduv vahekohtunik ise.

§ 24 Vahekohtunike nimekiri

Nõukogu kinnitab ja avaldab Arbitraažikohtu veebilehel vahekohtunike nimekirja. Poolel on õigus valida vahekohtunik väljastpoolt vahekohtunike nimekirja.

§ 25 Vahekohtuniku taandamine

- (1) Kui poolel on kahtlusi vahekohtuniku sõltumatuses või erapooletuses või kui vahekohtuniku puhul ei ole täidetud poolte vahel kokkulepitud tingimused, on poolel kuni vaidluse kohta otsuse tegemiseni õigus esitada Nõukogule ja vahekohtule kirjalik põhistatud avaldus vahekohtuniku taandamiseks, märkides ära ka taandamisalusest teada saamise aja. Pool võib taotleda tema valitud vahekohtuniku taandamist, kui taandamise alus on saanud talle teatavaks pärast vahekohtuniku valimist.
- (2) Kui Nõukogule laekub menetlusväliselt informatsioon, mis seab kahtluse alla vahekohtuniku sõltumatuse või erapooletuse, võib Nõukogu edastada vastavad andmed pooltele.
- (3) Avaldus vahekohtuniku taandamiseks tuleb esitada viivitamatult, kuid mitte hiljem kui 15 päeva jooksul taandamise aluseks olevast asjaolust teadasaamist. Tähtaegselt avalduse esitamata jätmisel, samuti kui pool on esitanud vahekohtule menetlusdokumendi või osalenud vahekohtu istungil ilma taandamist taotlemata, kaotab pool õiguse selle asjaolu alusel vahekohtuniku taandamist taotleda.
- (4) Vahekohtuniku taandamise avalduse saamisel annab Nõukogu teisele poolele ja vahekohtunikele 7- päevase tähtaja avalduse kohta arvamuse avaldamiseks.
- (5) Nõukogu lahendab vahekohtuniku taandamise avalduse 7 päeva jooksul arvates teisele poolele ja vahekohtunikele taandamise avalduse kohta arvamuse andmiseks antud tähtaja möödumisest.
- (6) Vahekohus võib kuni taandamisavalduse Nõukogu poolt lahendamiseni menetluse peatada.

§ 26 Vahekohtuniku vabastamine

- (1) Nõukogu vabastab vahekohtuniku, olles eelnevalt küsinud teiste vahekohtunike ja poolte arvamust, kui:
  - (a) vahekohtunik esitab mõjuva põhjuse olemasolul tagasiastumisavalduse;
  - (b) pool on Reglemendi kohaselt taotlenud vahekohtuniku taandamist ja teine pool nõustub vahekohtuniku taandamisega;
  - (c) Nõukogu rahuldab poole avalduse vahekohtuniku taandamiseks;
  - (d) pooled taotlevad ühiselt vahekohtuniku vabastamist;
  - (e) kui vahekohtunik ei saa või ei täida oma ülesandeid kooskõlas Reglemendiga ega mõistliku tähtaja jooksul.

§ 27 Vahekohtuniku asendamine

- (1) Vabastatud või surnud vahekohtunik asendatakse uue vahekohtunikuga. Kui pooled ei lepi kokku teisiti, toimub uue vahekohtuniku valimine samade nõuete järgi, mida kohaldati asendatud vahekohtuniku valimisel.
- (2) Arvestades menetluse seisu (ennekõike pärast viimase istungi toimumist) ja vahekohtunike ning poolte arvamust võib Nõukogu erandlikul juhul jätta vabastatud või

surnud vahekohtuniku asendamata ning lubada vahekohtul viia menetlus lõpuni vähendatud koosseisus.

- (3) Pärast asendamist otsustab vahekohus, kuulates ära poolte arvamuse, milliseid vaidluse lahendamisel tehtud toiminguid tuleb teha uuesti.

IV VAHEKOHTUMENETLUSE LÄBIVIIMINE

§ 28 Asja materjalide vahekohtule edastamine

Kui vahekohus on moodustatud ja Nõukogu määratud arbitraažimaks on täies mahus tasutud, annab Nõukogu asja materjalid (kõik poolte avaldused, Nõukogu otsused, vahekohtunike sõltumatuse ja erapooletuse deklaratsioonid, andmed registreerimismaksu ja arbitraažimaksu tasumise kohta, hagi tagamist puudutavad andmed jms.) üle vahekohtule.

§ 29 Üldised menetlusreeglid

- (1) Vahekohus viib vahekohtumenetluse läbi sõltumatult, erapooletult, efektiivselt ning vastavalt oma parimale äranägemisele, arvestades poolte kokkuleppeid, Reglementi ja vahekohtumenetlusele kohalduvat õigust (*lex arbitri*). Pooltel või vahekohtunikel ei ole õigust leppida kokku Reglemendist erinevaid menetlusreegleid.
- (2) Pooli tuleb vahekohtumenetluses kohelda võrdsetena ja mõlemale poolele tuleb anda võimalus avaldada oma seisukohta.
- (3) Pooled peavad käituma üksteise suhtes lähtudes hea usu põhimõttest. Menetlusõigusi ei tohi kuritarvitada.

§ 30 Vahekohtu sekretär

- (1) Poolte nõusolekul võib vahekohus vajadusel määrata vahekohtule tehnilise sekretäri. Enne sekretäri määramist peab vahekohus kooskõlastama pooltega sekretäri ülesanded ja isiku.
- (2) Vahekohus peab tagama, et vahekohtu sekretär on sõltumatu ja erapooletu. Enne määramist peab sekretär allkirjastama sõltumatuse ja erapooletuse deklaratsiooni, milles ta kohustub avaldama kõik asjaolud, mis võivad seada tema sõltumatuse ja erapooletuse kahtluse alla. Vahekohus edastab viivitamatult deklaratsiooni Arbitraažikohtule.
- (3) Pool võib taotleda sekretäri vabastamist samas korras vahekohtuniku taandamise taotlemisega. Sekretäri vabastamine ei peata vahekohtumenetlust.
- (4) Vahekohtu sekretäri võimalik tasu kaetakse vahekohtunike tasust.

§ 31 Vahekohtumenetluse koht

- (1) Pooled võivad kokku leppida vahekohtumenetluse koha. Kokkuleppe puudumise korral loetakse vahekohtumenetluse kohaks Eesti.
- (2) Vahekohus võib, pärast pooltega konsulteerimist, koguneda tunnistajate, ekspertide või poolte ärakuulamiseks või asjadega või dokumentidega tutvumiseks seal, kus ta seda sobivaks peab, sealhulgas elektrooniliste sidevahendite vahendusel, kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti.
- (3) Vahekohus võib koguneda vahekohtunike nõupidamiseks seal, kus ta seda sobivaks peab, sealhulgas elektrooniliste sidevahendite vahendusel.
- (4) Vahekohtu otsus loetakse tehtuks vahekohtumenetluse kohas.

§ 32 Vahekohtumenetluse keel

- (1) Pooled võivad kokku leppida vahekohtumenetluse keele. Kokkuleppe puudumise korral määrab menetluse keele kõiki asjaolusid ja poole arvamust arvestades vahekohus.
- (2) Vahekohus võib nõuda, et menetluses esitatavad dokumendid oleksid tõlgitud menetluse keelde, sealhulgas kui üks või mitu vahekohtunikku ei valda vastavat võõrkeelt määral, et aru saada dokumendi sisust.

§ 33 Kohaldatav materiaalõigus

- (1) Vahekohus kohaldab vaidluse lahendamisel õigusakte, mille kohaldamises on pooled kokku leppinud. Mõne riigi õigusele viitamisel eeldatakse, et kokkulepe ei hõlma selle riigi kollisiooninorme, kui pooled pole selgesõnaliselt kokku leppinud teisiti.
- (2) Kui pooled ei ole kohaldatavat õigust kokku leppinud ja kohaldatav õigus ei tulene ka seadusest, kohaldab vahekohus Eesti õigust või õigust, mida ta peab asjaolusid ja poolte seisukohti arvestades põhjendatuks.
- (3) Vahekohus võib lahendada vaidluse õigluse põhimõttel, kui pooled on selles selgesõnaliselt kokku leppinud. Kokkuleppe võib sõlmida kuni vahekohtu otsuse tegemiseni. Vaidlust õigluse järgi lahendades ei või kõrvale kalduda selle riigi õiguse imperatiivsetest sätetest, mida kohaldataks vaidluse lahendamisel õigluse põhimõttes kokku leppimata.
- (4) Vahekohus arvestab vaidlust lahendades lepingutingimusi ja tavasid niivõrd, kui võrd seda lubab kohaldatav õigus.

§ 34 Vahekohtu pädevus hagi tagamisel

- (1) Vahekohus võib poole avalduse alusel hagi tagamise otsusega hagi tagada vahekohtu poolt vajalikuks peetavate hagi tagamise abinõudega, kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti.
- (2) Vahekohus ei või rakendada isiklikku vabadust piiravaid hagi tagamise abinõusid.
- (3) Vahekohus võib nõuda hagi tagamist taotlenud poolelt seoses hagi tagamisega mõistliku tagatise andmist, mis tasutakse ETKK arvelduskontole.
- (4) Vahekohus edastab hagi tagamise otsuse hagi tagamist taotlenud poolele. Poolel on õigus pöörduda kohtu poole avaldusega lubada hagi tagamise otsuse täitmist.
- (5) Kui selgub, et hagi tagamine vahekohtumenetluses ei olnud õigustatud, peab hagi tagamist taotlenud pool hüvitama vastaspoolele kahju, mis on sellel poolel tekkinud hagi tagamisest või hagi tagamise abinõu rakendamise vältimiseks antud tagatisest.
- (6) Hagi tagamist taotlenud poole makstud tagatis tagastatakse, kui teine pool ei ole esitanud hagi kahju hüvitamiseks 2 kuu jooksul arvates ajast, kui:
  - (a) jõustub vahekohtu otsus, millega jäetakse tagatud hagi rahuldamata või läbi vaatamata või kui asjas lõpetatakse menetlus muul alusel kui poolte kompromissi kinnitamisega või;
  - (b) ilmneb, et hagi tagamise ajal puudus hagi tagamise nõue või hagi tagamise alus.

§ 35 Menetluskonverents ja vahekohtu korraldus

- (1) Hiljemalt 14 päeva jooksul asja materjalide Nõukogult saamisest korraldab vahekohus pooltega vajadusel menetluskonverentsi, mille eesmärk on selgitada välja poolte seisukoht vahekohtumenetluse läbiviimise osas (eelkõige vahekohtumenetluse koht, keel, ajagraafik, teadete edastamise täpsustatud kord, istungite läbiviimise vorm, võimalik vastuhagi, võimalikud andmekaitse ja küberturvalisuse küsimused, korralduste ja vahekohtu otsuste allkirjastamise viis).

- (2) Menetluskonverents viiakse läbi kohtumisena või sobivate sidevahendite vahendusel. Menetluskonverentsi läbiviimise viisi määrab vahekohus pärast pooltega konsulteerimist.
- (3) Hiljemalt 21 päeva jooksul asja materjalide Nõukogult saamisest teeb vahekohus korralduse, millega muuhulgas kinnitab vahekohtumenetluse ajagraafiku, määrates tähtjad tõendite, taotluste ja seisukohtade esitamiseks.
- (4) Vahekohus võib mistahes menetlusküsimuses teha vahekohtu korralduse, mille vahekohus edastab viivitamata pooltele ja Arbitraažikohtule.
- (5) Vahekohus võib menetlusküsimuste täpsustamiseks viia menetluse jooksul läbi ka täiendavaid menetluskonverentse, täpsustades seejärel vajadusel korraldusega ka ajagraafikut.
- (6) Poole taotlusel või omal algatusel võib vahekohus kinnitatud ajagraafikut muuta, kui see on vahekohtu hinnangul ja üldiseid menetlusreegleid (Reglemendi § 29) arvestades vajalik vahekohtumenetluse eesmärgipäraseks läbiviimiseks.
- (7) Kui vahekohtumenetlus kaldub oluliselt kõrvale kinnitatud ajagraafikust (menetlustoimingu viibimine üle 14 päeva), on vahekohus kohustatud sellest Arbitraažikohtu kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis informeerima, selgitades viivituse põhjuseid.

§ 36 Hagiavaldus

Vahekohtu määratud tähtjaks peab hageja esitama hagiavalduse, milles avaldatakse:

- (a) hagejanõue ja hagi hind;
- (b) asjaolud, millel nõue põhineb, ja neid asjaolusid kinnitavad tõendid, mida hageja esitab või kavatseb esitada;
- (c) hageja nõude õiguslikud põhjendused;
- (d) hageja seisukoht istungi vajalikkuse osas.
- (e) juhul, kui hageja esitab menetluse alustamise taotluse asemel hagiavalduse, siis Reglemendi §-s (2) loetletud andmed.

§ 37 Kostja vastus ja vastuhagi

- (1) Vahekohtu määratud tähtjaks peab kostja esitama vastuse hagiavaldusele, milles avaldab:
  - (a) kui kostja ei ole seda varem seda avaldanud, seisukoht vaidluse Arbitraažikohtule allumise kohta;
  - (b) seisukoht hageja nõude osas (kas ja mis ulatuses kostja nõuet tunnistab);
  - (c) asjaolud, millel kostja vastuväited põhinevad, ja neid asjaolusid kinnitavad tõendid, mida kostja esitab või kavatseb esitada;
  - (d) kostja vastuväidete õiguslikud põhjendused;
  - (e) kui kostja soovib vastuhagi esitamist hiljem, siis põhjendused vastuhagi hilisema esitamise kohta;
  - (f) kostja seisukoht istungi vajalikkuse osas.
- (2) Kui kostja soovib esitada vastuhagi, siis tuleb koos vastusega hagi esitada vastuhagi osas Reglemendi §-s 10 loetletu. Vastuhagi hilisem esitamine on võimalik mõjuval põhjusel vahekohtu loal.
- (3) Kui vahekohtu hinnangul on vastuhagi võimalik lahendada koos hagiaga, kohustub vahekohus Nõukogu vastuhagi esitamisest informeerima ja taotlema täiendava arbitraažimaksu määramist Reglemendis ettenähtud korras. Vahekohus jätab vastuhagi läbi vaatamata ja lõpetab vastuhagi menetluse, kui Nõukogu määratud tähtjaks on tasumata arbitraažimaks.
- (4) Kostja vastuse esitamata jätmine ei takista menetluse jätkumist.

§ 38 Täiendavad seisukohad ja ajagraafiku täpsustamine

- (1) Pärast hagiavalduse, kostja vastuse ja võimaliku vastuhagi esitamist täpsustab vahekohus vajadusel pooltega ajagraafiku muutmise/täiendamise vajaduse. Vastuhagi esitamise korral arvestatakse menetluse läbiviimisel asjaoluga, et vastuhagi menetlemiseks peab olema tasutud Nõukogu määratav arbitraažimaks.
- (2) Pooled võivad kuni vahekohtu määratud tähtajani oma hagi, vastust või vastuhagi muuta ja/või täiendada, kuid seda eeldusel, et muudetud nõue/vastunõue ei välju vahekohtu kokkuleppe piiridest.
- (3) Vahekohus võib pärast pooltega konsulteerimist määrata lõplike seisukohtade esitamise tähtaja, pärast mida võib esitada vaid istungi korraldust puudutavaid avaldusi. Mõjuval põhjusel võib vahekohus poolte muid avaldusi vastu võtta ka pärast nimetatud tähtaega.

§ 39 Tõendid

- (1) Vahekohtumenetluses on tõenditeks igasugune teave, mille alusel vahekohus teeb kindlaks poolte nõudeid ja vastuväiteid põhjendavad asjaolud või nende puudumise, samuti muud asja õigeks lahendamiseks tähtsad asjaolud. Tõendite lubatavuse, asjakohasuse ning kaalu otsustab vahekohus.
- (2) Kui pooled pole kokku leppinud teisiti, peab kumbki pool tõendama neid asjaolusid, millele tuginevad tema nõuded ja vastuväited. Pooled võivad kokku leppida tõendamiskoormise jaotuse erinevalt seaduses sätestatust ja selle, millised on tõendid, millega mingit asjaolu võib tõendada.
- (3) Tõendada ei ole vaja asjaolu, mida vahekohus loeb üldtuntuks. Üldtuntuks võib lugeda asjaolu, mille kohta saab usaldusväärset teavet menetlusvälistest allikatest.
- (4) Poole faktilise asjaolu kohta esitatud väide ei vaja tõendamist, kui vastaspool võtab selle omaks. Omaksvõtt on faktilise väitega tingimusteta ja selgesõnaline nõustumine vahekohtule adresseeritud kirjalikus dokumendis või vahekohtu istungil, kus nõustumine protokollitakse.
- (5) Vahekohtul on õigus nõuda:
  - (a) poolelt täpsustust selle kohta, millistele tõenditele pool kavatses tugineda ja milliseid asjaolusid vastava tõendiga tõendada;
  - (b) poole taotlusel või, erandlikult omal algatusel, pooltelt vaidluse lahendamiseks vajalikke tõendeid.

§ 40 Vahekohtu määratud ekspert

- (1) Poole taotlusel või pärast pooltega konsulteerimist omal algatusel võib vahekohus määrata ühe või mitu eksperti andma eksperdiarvamuse vahekohtu koostatud küsimustele, kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti. Vahekohus võib poolelt nõuda, et see annaks eksperdile asjasse puutuvat infot ning eksperdiisiks vajalikud dokumendid või asjad.
- (2) Vahekohus edastab eksperdi kirjaliku arvamuse viivitamatult kõigile pooltele ja määrab tähtaja arvamuse kohta seisukohtade esitamiseks. Pooltel on õigus tutvuda kõigi eksperdi arvamuse aluseks olevate dokumentidega.
- (3) Poole taotlusel või vahekohtu nõudel peab eksperdiarvamuse andnud ekspert osalema istungil, kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti. Istungil võib pool esitada eksperdile küsimusi ja lubada vaidlusaluses küsimuses omapoolsel eksperdil arvamust avaldada.
- (4) Vahekohtu määratud ekspert peab olema sõltumatu ja erapooletu nii poolte, nende esindajate kui vahekohtu suhtes. Eksperti võib taandada samas korras vahekohtunikku taandamisega. Eksperti vabastamine ei peata vahekohtumenetlust.

§ 41 Tõendite kogumine

- (1) Poole taotlusel või pärast pooltega konsulteerimist omal algatusel võib vahekohus kutsuda istungile tunnistaja või teostada vaatlust, kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti.
- (2) Pool peab tagama tunnistaja istungile ilmumise. Tunnistaja istungile mitteilmumine ei takista menetluse jätkumist.
- (3) Vahekohus võib kohustada poolt lubama vaatlust korraldada.

§ 42 Kohtu abi

Kui vahekohus ei ole pädev tõendamis- või muud kohtutoimingut tegema, võib vahekohus teha korralduse abi taotlemiseks kohtult või teeb korralduse, millega lubab poolel taotleda abi kohtult.

§ 43 Vahekohtu istung

- (1) Vahekohus peab istungi poole taotlusel või vajadusel omal algatusel.
- (2) Vahekohus, arvestades poolte arvamust, määrab ajagraafikus asja arutamise aja, koha ning viisi, samuti istungi eeldatava päevakava, ning teatab sellest aegsasti pooltele.
- (3) Istungil võivad osaleda vahekohtunikud, pooled ja nende esindajad. Vahekohus võib lubada osaleda istungil vahekohtumenetluse sekretäril, istungi protokollil ja/või tehnilisel abipersonalil. Poole taotlusel võib vahekohus lubada osaleda istungil tõlgil või muul isikul. Istungil osalev menetlusväline isik peab kinnitama kirjalikult kohustust hoida tähtajatult konfidentsiaalsena kõik vahekohtumenetlusega seotud andmeid.
- (4) Poole (sealhulgas tema esindaja) puudumine ei takista istungi pidamist, v.a. juhul, kui poolele ei ole istungi toimumisest nõuetekohaselt teatatud. Vahekohus võib asja arutamise edasi lükata ka muul põhjusel.
- (5) Vahekohus, arvestades poolte arvamust, võib määrata, et tunnistajad kuulatakse üle sidevahendite abil videokonverentsina.
- (6) Vahekohtu istung protokollitakse. Protokollis sisu ulatuse määrab vahekohus. Kui istung salvestatakse, lisatakse protokollile salvestis. Protokollis allkirjastavad vahekohtunikud.

§ 44 Kirjalik menetlus

- (1) Vahekohtul on õigus menetleda asja kirjalikus menetluses poolte nõusolekul.
- (2) Vahekohtul on õigus teha otsus kirjalikus menetluses vahekohtu pädevuse kohta poolte nõusolekuta.

§ 45 Toimingu tegematajätmise tagajärjed

- (1) Kui kostja jätab hagile ettenähtud ajaks vastamata, jätkab vahekohus menetlust. Kostja vastuse puudumist ei loeta hagi õigeksvõtuks.
- (2) Kui pool jätab istungile ilmumata või dokumentaalse tõendi määratud tähtpäevaks esitamata, võib vahekohus menetlust jätkata ja teha otsuse vastavalt seni tuvastatule.
- (3) Kui toimingu tegemata jätmise oli vahekohtu arvates piisavalt põhjendatud, määrab vahekohus toimingu tegemata jätnud poolele toimingu tegemiseks uue mõistliku tähtaja.

§ 46 Rikkumisest teatamine

- (1) Poolte kokkuleppes, vahekohtu korraldusest, Reglemendi ja/või vahekohtumenetlusele kohalduvast seadusest (*lex arbitri*) tuleneva nõude rikkumise korral ei või pool rikkumisele tugineda, kui ta ei teata vahekohtule või vahekohtu puudumise korral Nõukogule rikkumisest viivitamata pärast seda, kui ta on rikkumisest teada saanud või oleks pidanud teada saama, kuid mitte hiljem kui esimese teadasaamisele järgneva menetlustoiminguga samaaegselt.

- (2) Nõukogul on vahekohtumenetluse jooksul õigus nõuda vahekohtult selgitust Reglemendi nõuete rikkumise kohta ning juhtida vahekohtu tähelepanu kohustusele viia menetlus läbi kooskõlas Reglemendiga.

§ 47 Menetluse peatamine

- (1) Vahekohus peatab korraldusega menetluse:
  - (a) vahekohtuniku vabastamisel kuni uue vahekohtuniku valmise või määramiseni;
  - (b) poole surma korral vahekohtu määratud ajaks.
- (2) Vahekohus võib, arvestades poolte arvamust peatada vahekohtumenetluse ka muul menetlust oluliselt takistava asjaolu ilmnemisel vahekohtu määratud ajaks. Eelkõige on mõjuvaks põhjuseks vahekohtuniku taandamise avalduse esitamine.

§ 48 Vahekohtumenetluse lõpuleviimine

- (1) Vahekohtu menetlus loetakse lõpule viiduks pärast viimast vahekohtu istungit või kirjalike seisukohtade esitamise tähtaja möödumist (kui selles on kokku lepitud). Pärast menetluse lõpuleviimist ei ole pooltel õigust esitada täiendavaid nõudeid, põhjendusi, seisukohti ega tõendeid ning vahekohus asub otsust tegema.
- (2) Erandjuhtudel võib vahekohus poole taotlusel või enda algatusel enne vahekohtu otsuse tegemist menetluse uuesti avada.

§ 49 Kiirmenetluse erisused

- (1) Poolte nõusolekul või vahekohtu kokkuleppes sisalduva kokkuleppe alusel võib asja lahendada kiirmenetluses, mille korral kohaldatakse Reglementi käesolevas punktis ettenähtud erisustega.
- (2) Kiirmenetluse korral reguleeritakse alljärgnevat küsimusi järgmiselt:
  - (a) Hageja esitab ainult hagiavalduse ilma arbitraazimenetluse alustamise taotlust esitamata.
  - (b) Nõukogu määrab vahekohtuniku või mitu vahekohtunikku poolte arvamust küsimata.
  - (c) Vahekohus kinnitab ajagraafiku poolte arvamust küsimata.
  - (d) Lisaks hagile ja kostja vastusele on kummalgi poolel õigus esitada täiendav menetlusdokument (sealhulgas seoses tõenditega) maksimaalselt ühel korral 14 päeva jooksul arvates vahekohtu poolt vastava korralduse andmisest.
  - (e) Vaidlus lahendatakse kirjalikus menetluses.
  - (f) Otsus koosneb ainult resolutiivosast, välja arvatud juhul, kui pool taotleb kirjeldava ja põhjendava osa esitamist, milline taotlus tuleb esitada viimase menetlusdokumendiga.
  - (g) Vahekohus teeb otsuse hiljemalt 3 kuu jooksul arvates asja vahekohtule üleandmisest.

V VAHEKOHTU OTSUS JA MENETLUSE LÕPETAMINE

§ 50 Vaidluse lahendamise tähtaeg

- (1) Vahekohus peab vaidluse lahendama võimalikult kiiresti, kuid mitte hiljem kui 6 kuu jooksul arvates asja materjalide vahekohtule üleandmisest. Vaidluse lahendamise 6-kuulise tähtaja kulgemine peatub ajaks, kui vahekohtu menetlus on peatatud.
- (2) Kui asjas on esitatud vastuhagi, siis algab vaidluse lahendamise tähtaeg uuesti vastuhagi avalduse vahekohtule üleandmisest.

- (3) Vahekohtu otsus tuleb teha hiljemalt 30 päeva jooksul vahekohtumenetluse lõpuleviimisest (Reglemendi § 48).
- (4) Nõukogu võib vahekohtu põhjendatud taotlusel pikendada lõikes 1 ja 3 nimetatud tähtaegu.

§ 51 Otsuse ja korralduse tegemine vahekohtu poolt

- (1) Kui menetluses osaleb mitu vahekohtunikku, on otsus või korraldus tehtud, kui selle poolt hääletab vahekohtunike enamus.
- (2) Kui üks vahekohtunikest keeldub otsuse või korralduse tegemisel osalemast, võivad ülejäänud vahekohtunikud teha otsuse või korralduse ilma temata. Kavatsusest teha otsus või korraldus selle tegemisest keeldunud vahekohtunikuta tuleb pooltele eelnevalt teatada.
- (3) Üksikute menetlusküsimuste osas võib teha korraldusi vahekohtu eesistuja, kui teda on selleks volitanud vahekohtu teised liikmed.

§ 52 Vahekohtu otsuse vorm ja kättetoimetamine

- (1) Vahekohus teeb otsuse kirjalikult vahekohtumenetluse keeles ja vahekohtunikud kirjutavad otsusele alla. Poolte nõusolekul võib otsuse võimaluse korral allkirjastada kokkulepitud riigis aktsepteeritud digitaalse allkirjaga. Vahekohtu otsusel peab olema Arbitraažikohtu pitser, välja arvatud juhul, kui otsus kirjutatakse alla digitaalse allkirjaga.
- (2) Kui otsuse teeb mitu vahekohtunikku, piisab enamuse allkirjadest, kui näidatakse allkirja puudumise põhjus.
- (3) Hääletamisel vähemusse jäänud vahekohtuniku eriarvamus esitatakse vahekohtuniku soovil pärast allkirju ja sellele kirjutab alla eriarvamusele jäänud vahekohtunik. Vahekohtu otsuse digitaalse allkirjastamise korral lisatakse otsusele eriarvamusele jäänud vahekohtuniku poolt digitaalselt allkirjastatud eriarvamus.
- (4) Vahekohtu otsuses tuleb märkida selle tegemise kuupäev ja vahekohtumenetluse koht, poolte andmed, ülevaade menetluse käigust, poolte nõuded ja vahekohtu otsus nõuete kohta. Otsusega tuleb jaotada ja kindlaks määrata vahekohtu menetluse kulud. Vahekohtu otsust tuleb mõistlikus ja vajalikus ulatuses põhjendada, välja arvatud juhul, kui pooled on kokku leppinud teisiti või kui tegu on kompromissil põhineva otsusega.
- (5) Vahekohus edastab digitaalselt allkirjastatud vahekohtuotsuse poolele e-posti teel hiljemalt otsuse tegemise päevale järgneval tööpäeval. Paber kandjal tehtud vahekohtuotsuse pooltele kätte toimetamiseks peab vahekohus (vajadusel Arbitraažikohtu kaudu) tegema kõik toimingud hiljemalt otsuse tegemise päevale järgneval tööpäeval.

§ 53 Kompromiss

- (1) Pooled võivad sõlmida kompromissi.
- (2) Vahekohus lõpetab menetluse, kui pooled sõlmivad kompromissi. Vahekohus vormistab poolte avalduse alusel kompromissi kokkulepitud sõnastuses vahekohtu otsusena, kui kompromissi sisu ei ole vastuolus avaliku korruga või heade kommetega. Otsusele kirjutavad alla ka pooled.

§ 54 Vaheotsus ja osaotsus

- (1) Kui pool taotleb menetluse lõpetamist (sealhulgas hagi läbi vaatamata jätmist) seoses Arbitraažikohtu pädevuse puudumisega, peab vahekohus tegema kas (i) vaheotsuse pädevuse olemasolu või (ii) lõpliku otsuse vahekohtumenetluse Arbitraažikohtu pädevuse puudumise tõttu lõpetamise kohta.

- (2) Vahekohus võib, arvestades poolte arvamust, teha erinevate menetluses olevate küsimuste osas eraldi otsuseid, sealhulgas:
- (a) kui pool on taotlenud aegumise kohaldamist, võib vahekohus esmalt lahendada üksnes aegumise vastuväite ja vastavalt teha (i) aegumise vastuväite rahuldamata jätmise osas vaheotsuse või (ii) aegumise vastuväite rahuldamisel lõpliku otsuse, millega jätab nõude rahuldamata;
  - (b) kui rahalise nõude puhul on nõutava rahasumma suuruse tõendamine väga kulukas või keerukas, võib vahekohus esmalt lahendada üksnes nõude põhjendatuse küsimuse, jättes nõude suuruse määratlemata, ja vastavalt teha (i) vaheotsuse nõude põhjendatuse kohta; või (ii) nõude põhjendamatuse korral lõpliku otsuse nõude rahuldamata jätmise kohta;
  - (c) kui ühte menetlusesse on liidetud mitu omavahel seotud iseseisvat nõuet või kui ühes asjas esitatud mitmest nõudest on üks nõue või osa ühest nõudest lõplikuks otsustamiseks valmis, võib vahekohus teha neist igäühe kohta osaotsuse, kui see kiirendab asja läbivaatamist;
  - (d) kui hageja on tasunud ka Reglemendi alusel kostja poolt tasumisele kuuluva osa arbitraažimaksust, võib vahekohus hageja taotlusel mõista vastava arbitraažimaksu osa kostjalt eraldi osaotsusega välja.

§ 55 Vahekohtu otsuse parandamine ja täiendamine ning otsuse selgitamine

- (1) Vahekohus võib poole avalduse alusel:
- (a) parandada vahekohtu otsuses esinevad arvutus-, kirja- ja muud sarnased vead;
  - (b) selgitada otsust taotletavas osas;
  - (c) teha täiendava otsuse nõude kohta, mis küll vahekohtumenetluses esitati, aga mida otsuses ei ole lahendatud.
- (2) Avaldus vahekohtu otsuse parandamiseks, täiendamiseks ja/või selgitamiseks tuleb esitada 30 päeva jooksul otsuse kättetoimetamisest alates.
- (3) Vahekohus saadab otsuse täiendamise või selgitamise taotluse teadmiseks ka teisele poolele.
- (4) Vahekohus teeb esialgse otsuse parandamise, selgitamise või täiendamise osas 30 päeva jooksulavalduse saamisest alates.
- (5) Vahekohus võib otsust parandada ka poole avalduseta.
- (6) Vahekohtu otsuse parandamisele, selgitamisele ja täiendamisele kohaldatakse vahekohtu otsuse vormi ja sisu kohta sätestatud.

§ 56 Vahekohtu otsuse jõustumine ja toime

- (1) Vahekohtu otsus jõustub selle tegemise päeval.
- (2) Vahekohtu otsus täidetakse viivitamatult pärast jõustumist. Juhul kui vahekohus on määranud teistsuguse täitmise tähtaja, tuleb otsus täita vahekohtu poolt määratud tähtajaks.
- (3) Vahekohtu otsuse tühistamine toimub vahekohtumenetlusele kohalduvas seaduses (*lex arbitri*) ettenähtud alustel ja korras.

§ 57 Vahekohtumenetluse lõpetamine ja lõppemine

- (1) Nõukogu võib lõpetada kuni vahekohtu moodustamiseni otsusega vahekohtumenetluse, kui:
- (a) Nõukogu hinnangul ei ole Reglemendist lähtudes võimalik vahekohut moodustada, sealhulgas juhul, kui Arbitraažikohtul pole ilmselgelt pädevust asja lahendada;
  - (b) pooled lepivad kokku menetluse lõpetamises;
  - (c) pooled ei osale menetluses;

- (d) Nõukogu hinnangul on vahekohtumenetlust muul põhjusel võimatu jätkata, sealhulgas hageja ei ole Arbitraažikohtu nõudmisele vaatamata esitanud Arbitraažikohtule andmeid, mis võimaldaksid kostjale menetlusdokumendid kätte toimetada.
- (2) Nõukogu võib otsustada vahekohtumenetluse lõpetada nii enne kui pärast vahekohtu moodustamist, kui pooled ei maksa Nõukogu määratud tähtaja jooksul Arbitraažikohtu deponiitkontole Nõukogu määratud arbitraažimaksu või muid Reglemendi alusel tasumisele kuuluvaid summasid.
- (3) Vahekohus lõpetab menetluse korraldusega, kui:
  - (a) pooled lepivad kokku menetluse lõpetamises ilma sisuliste nõuete osas kompromissi sõlmimata;
  - (b) hageja esitab taotluse menetluse lõpetamiseks, välja arvatud juhul, kui kostja sellele vastu vaidleb ja vahekohus tunnustab kostja õiguslikku huvi vaidluse lõpliku lahendamise vastu;
  - (c) pooled ei osale menetluses;
  - (d) vahekohus on seisukohal, et menetlust on võimatu jätkata vahekohtumenetluse kokkuleppe lõppemise või vahekohtunike häälte võrdse jagunemise tõttu või muul põhjusel.
- (4) Nõukogu otsusega või vahekohtu korraldusega menetluse lõpetamine ei välista uue menetluse alustamist.
- (5) Vahekohtumenetlus lõppeb, kui:
  - (a) pooled lepivad kokku menetluse lõpetamises sisuliste nõuete osas kompromissi sõlmimisega, mis vormistatakse vahekohtu otsusena;
  - (b) vahekohtu lõpliku otsusega, sealhulgas juhul, kui vahekohus tuvastab Arbitraažikohtu pädevuse puudumise;
  - (c) muul seaduses või Reglemendis ettenähtud alusel.

VI MENETLUSKULUD

§ 58 Vahekohtumenetluse kulud

- (1) Vahekohtumenetluse kulud koosnevad järgmistest kuludest:
  - (a) registreerimismaks;
  - (b) vahekohtunike tasud (sealhulgas võimaliku vahekohtu sekretäri tasu);
  - (c) Arbitraažikohtu korralduskulu;
  - (d) vahekohtunike reisi- ja muud põhjendatud kulud (vahekohtunike kulud);
  - (e) vahekohtu poolt määratud eksperdi kulud ja muud vahekohtu põhjendatud kulud (sealhulgas postiteenuse kasutamise kulud);
  - (f) poolte poolt vahekohtumenetlusega seoses kantud kulud, sealhulgas poolte õigusabikulud, mis on vahekohtule esitatud ja ulatuses, milles need on vahekohtu poolt hinnatud mõistlikuks.
- (2) Vahekohtunikel on õigus nõuda tasu ning reisi- ja muude põhjendatud kulude hüvitamist vastavalt Reglemendile. Vahekohtunike kulude põhjendatuse üle otsustab Nõukogu.
- (3) Vahekohtumenetluse kulud määratakse kindlaks vahekohtu lõplikus otsuses või, kui menetlus lõpetatakse enne lõpliku otsuse tegemist, vahekohtumenetluse lõpetamise korralduses.
- (4) Enne lõpliku otsuse või vahekohtumenetlust lõpetava korralduse tegemist, taotleb vahekohus vajadusel Nõukogult Reglemendi §-s 58 lg 1 p (d) ja (e) loetletud kulude kindlaksmääramist. Nõukogu määrab Reglemendi §-s 58 loetletud kulud kindlaks Reglemendi ja selle Juhendi alusel.

- (5) Vahekohtu ja poolte vahelised otsekokkulepped vahekohtunike tasu osas on tühised.
- (6) Lõplikus otsuses või vahekohtumenetlust lõpetavas korralduses vahekohus:
  - (a) kajastab vahekohtumenetluse kulud;
  - (b) määrab vahekohtunike tasu, selle jaotuse ning vahekohtunike kulud;
  - (c) otsustab, millistes osades peavad pooled kandma vahekohtumenetluse ja pooltele vahekohtus käimisest tekkinud vajalikud kulud, kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti.
- (7) Vahekohtunike tasu ja selle jaotuse kohta võib vahekohus teha eraldi otsuse.
- (8) Vahekohtumenetluse kulude jaotuse poolte vahel määrab vahekohus. Kui pooled pole kokku leppinud teisiti, kannab vahekohtumenetluse kulud pool, kelle kahjuks otsus tehti, arvestades nõude rahuldamise ulatust. Olenevalt menetluse käigust ja poolte käitumisest menetluse jooksul, ennekõike menetluse üldreeglite järgmist poolte poolt, võib vahekohus oma äranägemisel jaotada kulud osaliselt või täielikult teisiti.
- (9) Olenemata kulude jaotusest poolte vahel, vastutavad pooled vahekohtule ja Arbitraažikohtule tasumisele kuuluvate summade tasumise eest solidaarselt.

§ 59 Vahekohtumenetluse kulude ettemaks ehk arbitraažimaks

- (1) Nõukogu määrab poolte poolt ettemaksuna tasumisele kuuluva vahekohtumenetluse kulude suuruse ja jaotuse (edaspidi **arbitraažimaks**) lähtudes Reglemendist.
- (2) Arbitraažimaks sisaldab (a) vahekohtunike tasu ja vahekohtunike eeldatavate kulude ettemaksu ning (b) arbitraažikohtu korralduskulu ettemaksu.
- (3) Eelduslikult kohustub kumbki pool tasuma poole arbitraažimaksust.
- (4) Kui pool ei maksa Nõukogu määratud tähtjaks tema poolt tasumisele kuuluvat arbitraažimaksu, määrab Nõukogu teis(t)ele pool(t)ele tähtaja arbitraažimaksu tasumiseks. Kui teine pool maksab arbitraažimaksu, võib vahekohus maksu tasunud poole taotlusel teha arbitraažimaksu hüvitamise osas eraldi otsuse.
- (5) Kui Nõukogu on asjas arbitraažimaksu varem juba määranud (nt täiendava isiku menetluse lubamise või menetluste liitmise korral), muudetakse Nõukogu otsust ning juba tasutud summad arvestatakse vastava poole poolt tasumisele kuuluva arbitraažimaksu osaks.
- (6) Vahekohtu ettepanekul või kui see on muul põhjusel vajalik (arvestades nõuete muutumist, menetluse eeldatust mahukamaks ja keerukamaks muutumist, eeldatavate vahekohtu kulude suurenemist ja muid olulisi asjaolusid), võib Nõukogu vahekohtumenetluse jooksul kohustada pooli tasuma täiendavat arbitraažimaksu.
- (7) Vahekohus peab viivitamatult teavitama Nõukogu asjaoludest, mis võivad mõjutada vahekohtumenetluse kulude suurust.
- (8) Nõukogu võib poole taotlusel otsustada, et osa Arbitraažiksust võib tasuda pangagarantii või muu tagatise näol.
- (9) Pärast lõppotsuse tegemist või menetluse muul põhjusel lõpetamist kaetakse arbitraažimaksust Reglemendi §-s 58 punktides 1-5 loetletud vahekohtumenetluse kulud. Kui arbitraažimaks ületab Nõukogu poolt lõplikult määratud vahekohtumenetluse kulusid, tagastatakse enamikstund arbitraažimaks pooltele.
- (10) Vahekohtu põhjendatud taotlusel võib Nõukogu kasutada Arbitraažmaksu Reglemendi §-s 58 punktides 4 ja 5 loetletud vahekohtumenetluse kulude katteks ka vahekohtumenetluse ajal (sealhulgas põhjendatud ulatuses enne kulude kandmist).
- (11) Arbitraažimaksuna EKTK arvelduskontole kantud summadelt ei arvestata intressi.

§ 60 Rakendussäte

Kuni Eesti Kaubandus-Tööstuskoja juhatuse 14.12.2023. a. otsusega kinnitatud reglemendi muudatuste kehtima hakkamiseni 2023.a. alanud arbitraažimenetlused viiakse lõpuni senikehtinud Reglemendi redaktsiooni alusel.

Vahekohtumenetluse kulude arvestamise juhend

1. **Registreerimismaks.** Registreerimismaksu (Reglemendi § 11) suuruseks on **500 eurot** ja see tasutakse EKTK arvelduskontole eurodes. Registreerimismaks tagastamisele ei kuulu.
2. **Arbitraažimaks.** Arbitraažimaks on vahekohtumenetlusega seonduvate kulude (v.a poolte poolt vahekohtumenetlusega seoses kantavate kulude) ettemaks, mis tasutakse eurodes. Menetluse alguses määrab Nõukogu Reglemendi (sealhulgas käesoleva juhendi) alusel vahekohtumenetlusega eeldatavalt kaasnevate kulude suurusest lähtudes vahekohtumenetluse kulude ettemaksu ehk arbitraažimaksu suuruse. Vastav summa kantakse poolte poolt Nõukogu otsuse alusel EKTK arvelduskontole hoiule. Menetluse lõppedes tekib vahekohtunikel vahekohtu otsuse või vahekohtumenetlust lõpetava korralduse alusel õigus nõuda pooltelt (solidaarselt, vt Reglemendi § 58 lg 9) vahekohtunike tasude maksmist. EKTK kannab kooskõlas punktiga 8 EKTK arvelduskontole deponeeritud vahekohtunike tasude ettemaksu arvel vastava summa vahekohtunikele. Tegemist on EKTK, vahekohtu ja poolte vahelise lepingu täitmisega, kui deponeeritud summade arvelt (kuid mitte EKTK poolt) makstakse vahekohtunikele tasu. Analoogselt kannab EKTK vahekohtunikele nende poolt realselt kantud kulude hüvitamiseks Nõukogu otsusega määratud summa ning EKTK-l tekib õigus Nõukogu otsusega määratud Arbitraažikohtu korralduskulule, mis jäetakse EKTK arvelduskontole. Kui Nõukogu poolt määratud arbitraažimaks osutub suuremaks kui vastava asja lõplikud vahekohtumenetluse kulud (vt. Reglemendi § 58 lg 1 punktid 1-5), tagastab Nõukogu otsuse alusel EKTK arbitraažimaksust enammakstud summa pooltele (vt. Reglemendi § 59 lg 9).
3. **Arbitraažimaksu suuruse määramine.** Arbitraažimaksu (vt. Reglemendi § 59) suuruse määrab Nõukogu Tabelite 1 ja 2 alusel (vahekohtumenetluse alguse ajal kehtinud versioonis), lähtudes nõuete arvust ja suurusest, menetlusosaliste arvust, vaidluse keerukusest, vahekohtunike arvust ning vahekohtumenetluse eeldatavatest kuludest (vt Reglemendi § 58 lg 1 punktid 1-6).
4. **Nõuete suuruse määratlemine.**
  - a) Rahalise nõude puhul lähtutakse nõude suuruse määramisel nõude kogusummast (sealhulgas viivised ja intressid) nõude esitamise hetkel.
  - b) Alternatiivsete nõuete puhul lähtutakse suurimast nõudest.
  - c) Muus valuutas kui eurodes esitatud nõue arvestatakse nõude suuruse hindamiseks ümber eurodesse, lähtudes menetluse alustamise taotluse või hagiavalduse esitamise kuupäeval kehtivast Eesti Panga päevakursist.
  - d) Mitterahalise nõude puhul lähtub Nõukogu nõude suuruse määramisel taotletava harilikust väärtusest, arvestades Nõukogule avaldatud asjaolusid ja vaidluse laadi.

5. **Kiirmenetlus.** Kiirmenetluse korral vähendatakse Nõukogu poolt käesoleva lisa alusel määratavat arbitraažimaksu 25% võrra.
6. **Arbitraažikohus pädeva organina.** Kui Arbitraažikohus tegutseb pädeva organina teiste vahekohtu reeglite alusel toimuva vahekohtumenetluse korraldamiseks, tuleb tasuda Registreerimismaks ning Arbitraažikohtu korralduskulu summas 1000 eurot.
7. **Täiendav arbitraažimaks.** Reglemendi § 59 lg 6 alusel täiendava arbitraažimaksu määramisel arvestab Nõukogu, et kogu vahekohtunike tasude ettemaks ei tohi ületada Tabelis 1 vastava nõude suurusele vastavat maksimummäära.
8. **Vahekohtunike tasu jaotus vahekohtunike vahel.** Vahekohtunike tasu jaotuse (protsentides) vahekohtunike vahel otsustab vahekohus, edastades vastava otsuse Nõukogule enne lõpliku otsuse tegemist. Vahekohtuniku põhjendatud taotlusel võib tasu jaotuse otsuse teha erandlikult Nõukogu, kuulates ära vahekohtunike seisukohad. Üldjuhul on vahekohtu eesistuja tasu 40-50% vahekohtunikele makstavast tasust ja teiste vahekohtunike tasu 25-30% vahekohtunikele makstavast tasust.
9. **Vahekohtunike tasu vähendamine.** Vahekohtunike tasu võib Nõukogu otsusega erandlikel juhtudel vähendada, kui vahekohus on vahekohtumenetlusega põhjendamatult viivitanud, sealhulgas ei ole teinud otsust Reglemendis ettenähtud tähtajaks.
10. **Vahekohtunikele tasu väljamaksmine.**
  - a) Vahekohtunikele EKTK arvelduskontol deponeeritud arbitraažimaksu arvel vahekohtuniku tasu väljamaksmise aluseks on vahekohtu otsus (või vastav eraldi otsus) või vahekohtumenetlust lõpetav korraldus, milles on märgitud igale vahekohtunikule tasumisele kuuluva tasu suurus.
  - b) Vahekohtunikule võib tasu maksta vahekohtuniku kui füüsilise isiku arvelduskontole või vahekohtuniku poolt avaldatud juriidilise isiku kaudu.
  - c) Vahekohtuniku tasu välja maksmisel Eesti maksuresidendist füüsilisele isikule peab EKTK vastava poole nimel ja eest tasust kinni tulumaksu, töötuskindlustusmaks ja kohustusliku pensionikindlustuse makse ning tasub sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksu vastavalt kehtivatele õigusaktidele.
  - d) Vahekohtuniku tasu maksmisel juriidilise isiku kaudu või füüsilisest isikust ettevõtjana esitab juriidiline isik vastavas ulatuses arve pool(te)le, kelle kanda menetluskulud lõppotsusega jäid (kuid mitte EKTK-le, kuna vahekohtunikud ei osutanud vahekohtunikuna teenust EKTK-le, vaid pooltele) ja teavitab sellest EKTK-d. Arve koos võimaliku käibemaksuga ei või ületada vahekohtunikule väljamaksmisele kuuluva tasu summat.
  - e) Vahekohtunikele kohalduva maksuarvestuse eest vastutab iga vahekohtunik ise.
  - f) Iga vahekohtunik kohustub avaldama Nõukogule enne enda kinnitamist, kuidas tuleb temale makstavalt tasu maksustada (sealhulgas kas vahekohtunik saab tasu füüsilise isikuna või juriidilise isiku kaudu, ja kas temale makstavale tasule kohaldub käibemaks või mitte, samuti mis määras). Andmete muutumisel kohustub vahekohtunik Nõukogu sellest viivitamatult teavitama.
  - g) Vahekohtunike tasud makstakse vahekohtunikele välja 30 päeva jooksul arvates vahekohtu poolt Reglemendi §-s 28 ettenähtud kohustuse täitmisest.

11. Vahekohtunike kulude hüvitamine.

- a) Kui vahekohtunik soovib vahekohtumenetlusega seotud kulude (Reglemendi § 58 lg 1 punktid 4 ja 5) arbitraažimaksu arvel hüvitamist, esitab vahekohtunik Reglemendi § 58 lg. 4 alusel Nõukogule vastavad kuludokumendid (ennekõike arved) ja taotleb Nõukogult kulude kindlaksmääramist.
- b) Nõukogu hindab kulude vajalikkust ja mõistlikkust ning määrab arbitraažimaksust hüvitamisele kuuluvate kulude suuruse.
- c) Vahekohus kajastab Nõukogu poolt määratud hüvitamisele kuuluvad kulud vahekohtu otsuses või vahekohtumenetlust lõpetavas korralduses.
- d) Vahekohtunikele EKTK arvelduskontol deponeeritud arbitraažimaksu arvel vahekohtuniku kuluhüvitise väljamaksmise aluseks on vahekohtu otsus (või vastav eraldi otsus) või vahekohtumenetlust lõpetav korraldus.
- e) Vahekohus võib taotleda vahekohtumenetlusega seotud kulude ettemaksu arbitraažimaksu arvel.

12. Arbitraažikohtu korralduskulu nõude sissenõutavaks muutumine.

- a) EKTK-l tekib õigus Arbitraažikohtu korralduskulule (vt. Tabel 2) vastavalt vahekohtu lõplikule otsusele või kui menetlus lõpetatakse enne lõpliku otsuse tegemist, vahekohtumenetlust lõpetavale korraldusele või Nõukogu menetluse lõpetamise otsusele, milles määratud lõplikult kindlaks vahekohtumenetluse kulud, sealhulgas Arbitraažikohtu korralduskulu suurus.
- b) Vahekohtumenetluse alguses Nõukogu otsuse alusel arbitraažimaksu EKTK arvelduskontole deponeerimine ei ole EKTK-le (Arbitraažikohtule) tasu maksmine ega korralduskulu hüvitamine.

13. Menetluse lõpetamine enne asja vahekohtule üleandmist. Kui menetlus lõpetatakse enne asja vahekohtule üle andmist, tagastatakse tasutud arbitraažimaks Nõukogu otsusega pooltele järgnevalt:

- a) vahekohtunike tasude ettemaks tagastatakse Nõukogu poolt määratud ulatuses, arvestades vahekohtuniku poolt tehtud tööd ja muid olulisi asjaolusid;
- b) Arbitraažikohtu korralduskulu ettemaks tagastatakse 80% ulatuses;
- c) muude menetluskulude ettemaksust arvestatakse maha tegelikult kantud kulud ja pooltele tagastatakse ülejäänud summa.

14. Arbitraažikohtu pädevuse puudumine. Kui vahekohus või vahekohtumenetluse koha kohus tuvastab vahekohtumenetluse jooksul jõustunud otsusega, et Arbitraažikohtul puudub pädevus vaidlust lahendada, tagastatakse tasutud arbitraažimaks Nõukogu otsusega pooltele järgnevalt:

- a) vahekohtunike tasude ettemaks tagastatakse Nõukogu poolt määratud ulatuses, arvestades vahekohtuniku poolt tehtud tööd ja muid olulisi asjaolusid;
- b) Arbitraažikohtu korralduskulu ettemaks tagastatakse Nõukogu poolt määratud ulatuses, arvestades vahekohtumenetluse seisu, Nõukogu poolt tehtud tööd ja muid olulisi asjaolusid;
- c) muude menetluskulude ettemaksust arvestatakse maha tegelikult kantud kulud ja tagastatakse ülejäänud summa.

- 15. Vahekohtumenetluse lõpetamine enne lõpliku otsuse tegemist.** Kui vahekohtumenetlus lõpetatakse enne lõpliku otsuse tegemist (sealhulgas kompromissi sõlmimise ja hagist loobumise korral), arvestab Nõukogu vahekohtumenetluse kulude kindlaksmääramisel ka vahekohtumenetluse seisu, vahekohtu poolt tehtud tööd ja muid olulisi asjaolusid.
- 16. Vahekohtuniku vabastamine.** Reglemendi § 26 alusel vahekohtuniku vabastamisel määrab Nõukogu kindlaks vahekohtunikule makstava tasu ning temale hüvitatava kulu suuruse, arvestades vabastamise põhjust, vahekohtumenetluse seisu, vahekohtuniku poolt tehtud tööd ja muid olulisi asjaolusid.
- 17. Vahekohtu otsuse parandamine, selgitamine ja täiendamine.** Reglemendi § 55 alusel vahekohtu otsuse parandamise, selgitamise või täiendava otsuse tegemise eest, samuti juhul, kui kohus tühistab vahekohtu otsuse, saadab selle tagasi vahekohtusse ja on põhjendatud asja lahendamine uuesti sama vahekohtu poolt, vahekohtunikele täiendavat tasu ei maksta. Nõukogul on kõiki asjaolusid arvestades õigus nõuda pooltelt täiendava arbitraažimaksu tasumist.
- 18. Arbitraažikohtu korralduskulu kasutamine.** Arbitraažikohtu korralduskulust 40% jääb EKTK-le ja 60% Arbitraažikohtule, mida hoitakse EKTK eraldiseisval arvelduskontol ja mida kasutatakse vastavalt Nõukogu otsustele muuhulgas Arbitraažikohtu arendamiseks ning Arbitraažikohtu eesmärkide saavutamiseks vajalike kulude katmiseks ning Nõukogu liikmetele tasu maksmiseks (sealhulgas Nõukogu tegevuses osalemisega seotud kulude katmiseks).
- 19. Vahekohtunike tasude määrad (Tabel 1)**

Nõude suurus (EUR)	Tasu suurus (EUR)	Lisatav tasu protsentides nõude suuruselt (EUR)
Kuni 20000	4000 - 5000	
20001 – 50000	5000 - 10000	
50001 – 75000	10000 – 12000*	
75001 – 100000	12000 – 14000*	
100001 – 150000	14000 – 17000*	
150001 – 200000	17000 – 20000*	
200001 - 300000	20000 – 25000*	
300001 - 400000	25000 – 30000*	
400001 - 500000	30000 – 35000*	
500001 - 1000000	35000 – 55000*	
1000001- 2000000	55000 – 75000*	
2000001 – 3000000	75000 – 100000*	
3000001 – 4000000	100000 – 125000*	
4000001 – 5000000	125000 – 150000*	
Alates 5000001	150000*	1,0% nõudest, mis ületab 5000000 eurot, kuid vahekohtuniku tasu määr kokku mitte üle 350000

Nõude suurus (EUR)	Tasu suurus (EUR)	Lisatav tasu protsentides nõude suurusest (EUR)
		euro, kui Nõukogu ei otsusta teisiti

* Ühe vahekohtuniku korral määrab vahekohtuniku tasu suuruse Nõukogu üldjuhul 40-80% ulatuses vastavast vahekohtunike tasu määrast (Tabel 1), lähtudes esitatud nõuete arvust, vaidluse keerukusest ja muudest asjaoludest.

20. Arbitraažikohtu korralduskulu määrad (Tabel 2)

Nõude suurus (EUR)	Korralduskulu (EUR)
Kuni 20000	1000
20001 - 50000	2250
50001 - 75000	3250
75001 - 100000	4500
100001 - 150000	5000
150001 - 200000	5500
200001 - 300000	6500
300001 - 400000	8000
400001 - 500000	10000
500001 - 1000000	12500
1000001 - 2000000	15000
2000001 - 3000000	17500
3000001 - 4000000	20000
4000001 - 5000000	22500
Alates 5000001	25000